

Camí ral de Cerdanya

Bagà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Bagà
Emplaçament Travessa el terme de sud a nord.

Coordenades:

Latitud: 42.24812
Longitud: 1.86703
UTM Est (X): 406535
UTM Nord (Y): 4677947

Classificació

Número de fitxa 08016-85
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Romà Medieval
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Ajuntament de Bagà. Plaça Catalunya, 7. 08695 BAGÀ
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dg., 18/01/2004 - 01:00

Descripció

Des de Guardiola el camí Ral de Cerdanya passa per Terradelles Vell i d'aquí enfila cap a Bagà, passant pel centre del municipi per enfilegar després la carretera de Riugréixer passant per l'estret de Malgrau, ara carretera, que segueix paral·lela al riu. S'arriba a l'Hospitalet de Roca Sança, antic hostal per vianants, d'aquí es pujava a la casa Claper ara enderrocada, s'ascendeix pel camp del Teixó fins arribar a Les Barreres,

passem entre les Roques del Claper i d'aquí fins el Coll. El Coll de Jou és el pas més baix entre les Penyes Altes del Moixeró i Les Muntanyetes. El camí de Coll de Jou a la Cerdanya és més suau fins arribar a Urús i Das. En general el sender és estret i dret, en alguns trams estava empedrat per evitar les patinades de les mules en temps de glaçades; actualment molts trams estan ja coberts per noves carreteres asfaltades. Altres senders o camins passaven pel terme amb la finalitat de comunicar territoris. Els més importants són: camí de Coll de Pal, camí de Coll de Pendís, camí de Tuixén a Bagà, camí de Bagà a Castellar (CAMPILLO, 1995). El pas del camí per Bagà es feia seguint dos ramals ja que el camí Ral es bifurcava en arribar a Sant Llorenç prop Bagà i tornava a unir-se un cop sortint de la vila. Un ramal passava per l'obaga, prop de la Vinya Vella, cap al portal del Molí passant pel pont de la Vila, i pel costat de ponent de la muralla s'enfilava cap a Cerdanya pel carrer Fonteta. L'altre travessava el pont de Terradelles i seguia per la banda solell fins al portal de Vilella i passava pel carrer Raval, la plaça i pujava pel carrer Fonteta.

Observacions:

Mapa Comarcal de Catalunya: El Berguedà, E/ 1:50.000. Institut Cartogràfic de Catalunya. Edició de l'any 1994.

Història

El camí Ral que comunicava el Berguedà amb la Cerdanya i França passava per Bagà procedent de Guardiola i de Berga. S'ha insinuat el probable origen romà del camí i la possibilitat de que Annibal passés els Pirineus per aquest indret. El relleu muntanyós de la zona permetia tenir diferents passos estratègics per assolir la travessia pirinenca. Aquest era el camí més curt per passar la muralla rocosa del pre-pirineu i comunicar Cerdanya i Berguedà. Aquest camí havia estat transitat per molta gent, entre ells els Pinós i el rei Pere II el Cerimoniós. Diferents documents deixen constància dels camins, entre ells un del 1361 en que els cònsols manen als propietaris a reparar una paret que toca al camí que va a Puigcerdà al seu pas pel serrat de l'Om (SERRA VILARÓ, vol. II, p. 144). A diferents llibres dels cònsols durant el segle XIV es fa referència a que es fa netejar la neu del camí al pas per Coll de Jou (ídem). Diferents ponts permetien el pas o la comunicació amb el camí Ral i altres camins: el pont de Terradelles, el pont de la Vila, el pont del Roser, el pont de Gréixer i el de Patolà. Hi havia un impost de pas per mantenir els camins: l'impost de barra, que ja cobraven els cònsols de Bagà el segle XIV. També hi havia dret a lleuda i passatges, drets pertanyents al senyor. La lleuda era igual que la barra, només que aquesta la cobrava el senyor i l'altre els cònsols. La barra servia per adobar els camins i la lleuda era per protecció per part del senyor. El de passatge era sobre el bestiar que passava pel camí.

Bibliografia

CAMPILLO, X.; MARTÍ, R. (1995). Xarxa de camins a les comarques de muntanya. Pirineus. Estudi fet pel Parc Natural del Cadí-Moixeró. 3 volums. Departament de Medi Ambient. Generalitat de Catalunya. (1999). Pla Especial del Parc Natural del Cadí-Moixeró. Inèdit. Propietat del Parc Natural.

